

معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی گیلان
 دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت
 تقویم درسی نیمسال تحصیلی اول ۱۴۰۳-۱۴۰۴

عنوان درس: روش های آموزش به بیمار و خانواده در بخش اورژانس

تعداد واحد: ۱ واحد (۰/۵ واحد نظری - ۰/۵ واحد عملی)
 ۹ ساعت + ۱۷ ساعت = ۲۶ ساعت

دانشکده: پرستاری و مامایی شهید بهشتی رشت

تعداد گروه هدف: ۵ نفر

مدت زمان ارائه درس: ۲ ساعت در هفته

زمان ارائه درس: سه شنبه ۱۳-۱۵

رشته و مقطع تحصیلی گروه هدف:

زمان شروع: ۱۴۰۳/۰۶/۲۷

کارشناسی ارشد پرستاری اورژانس / ترم ۳

مشخصات استاد مسؤول:

نام خانوادگی	رتبه علمی	نام	آدرس ایمیل
عسگری	دانشیار دکتری تخصصی	فریبا	asgari_f2014@yahoo.com

مشخصات استادان همکار:

نام خانوادگی	رتبه علمی	نام	آدرس ایمیل
یعقوبی	استادیار دکتری تخصصی	یاسمن	yasamanyaghobi@yahoo.com

معرفی و اهداف درس

مروری بر تاریخچه آموزش آکادمیک در دنیا نشان می دهد که در طی تاریخ، پدیده های مختلفی موجب تاثیر بر فرآیند آموزش و یادگیری و مسیر پیشرفت آن شده اند. نظامهای آموزشی بطور عام و نظامهای آموزش عالی بطور خاص بعنوان یکی از زیر ساختها و زیرنظام های مهم موجود در هر جامعه، در مسیر تامین اهداف بقاء، رشد و توسعه ملتها در طول دوران های مختلف دستخوش تغییر و تحولاتی شده اند. چهار قالب کلی نیروها و عوامل اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و فرهنگی به گونه ای بر شکل گیری نظامها و ساختارهای آموزشی و نیز ادامه حیات آنها در ادوار مختلف تاثیر گذار بوده اند. با تحولات دنیای پیچیده امروز، روشهای آموزشی با سرعت شگرفی دستخوش تغییرات شده اند بطوریکه مدتهاست گذر از یادگیری مبتنی بر معلم و سخنرانی که امروزه بطور غالب مورد استفاده قرار گرفته است و ایجاد فرهنگ یادگیری فعال و فراگیر محور بعنوان یکی از اهداف مهم آموزش نوین در بسیاری از منابع معتبر آموزشی توصیه اکید می شود. این رسالت مهم که آموزش باید مبتنی بر نیاز جامعه و بر مبنای توسعه ملت ها برنامه ریزی و اجرا گردد بر کسی پوشیده نیست. در واحد درسی روش های آموزش به مددجو و خانواده به سبب ضرورت و لزوم آشنایی و شناخت پرستاران نسبت به مبانی و اصول آموزش بزرگسالان لازم است دانشجویان در این زمینه آگاهی لازم را کسب نمایند. لذا در این واحد روش های آموزش و اصول یاددهی-یادگیری و عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. در پایان این درس دانشجویان روش های آموزش و اصول یادگیری، عوامل موثر هر بر هر کدام را می آموزد. همچنین دانشجویان الگوی ارزیابی نیازهای آموزشی و برنامه ریزی برای آموزش و نحوه ارزشیابی اثربخشی آموزش اجرا شده را فرا می گیرد. همچنین در ارتباط با مزایا و موانع آموزش به بیمار در اورژانس بحث می شود. در این درس روش های آموزش و اصول یادگیری، عوامل موثر بر هر کدام مطرح و مورد بحث قرار می گیرد. و هر دانشجوی جلسه آموزشی برای یک گروه از کارکنان اورژانس و یک مورد جهت بیماران و همراهان آنان طبق الگوی تعیین شده تهیه و علاوه بر ارائه کتبی بصورت عملی اجرا و ارزشیابی می کند.

هدف کلی درس

توانایی دانشجویان در طراحی برنامه آموزشی، تدریس و ارزشیابی طرح های آموزش به کارکنان، بیمار و خانواده آنان

اهداف جزئی

در پایان این درس دانشجویان قادر خواهند بود:

۱. یادگیری (تعاریف، تئوریهها، اصول، فرآیند) را تعریف کنند.
۲. عوامل موثر در یادگیری و یاددهی را شرح دهند.
۳. انواع یادگیری، مهارتهای ذهنی و راهبردها را بیان کنند.
۴. برنامه ریزی آموزشی، اهداف، راهبردها و مواد آموزشی را شرح دهند.
۵. با در نظر گرفتن سه حیطه (شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی) اهداف مورد لزوم و سطوح یادگیری را در طرح درس خود تدوین نمایند.
۶. با توجه به استراتژی های آموزشی و وسایل کمک آموزشی، مناسب ترین روش ها را انتخاب نموده و در طراحی آموزش خود آنها را مشخص نمایند.
۷. سازمان بندی و برنامه ریزی درسی را توضیح می دهد و طرح درس سالیانه، ترمی و روزانه را تدوین نمایند.
۸. الگوهای تدریس و روش های نوین تدریس (حضوری و مجازی) در علوم پزشکی را توضیح دهند.
۸. فرایند ارزشیابی آموزشی (مفاهیم، اصول، انواع آن، آزمون ها و کاربردها آنها) را توضیح داده و باهم مقایسه کنند.
۹. فرایند ارزشیابی عملکرد را توضیح می دهند.
۱۰. نیازسنجی آموزشی در نظام سلامت را شرح دهند.
۱۱. آموزش مجازی و از راه دور (Tele Medicine/Nursing) را شرح دهند.
۱۲. کیت آموزشی برای یک جلسه درس تئوری تهیه و آن را مورد نقد قرار می دهد.
۱۳. مراحل آموزش به بیمار فرضی را به صورت ایفای نقش در کلاس به نمایش گذارند.

○ انواع روشهای تدریس را در کلاس درس بکار بندد:

- سخنرانی برنامه ریزی شده
- کلاس وارونه
- پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه های کوچک (SGT)
- روشهای مختلف آموزش گروهی / ایفای نقش

جدول زمانبندی ارائه برنامه درس روش های آموزش به مددجو خانواده نیمسال اول ۱۳۰۴-۰۳

ردیف	تاریخ	ساعت	موضوع جلسه	مدرس	روش های آموزش	امکانات مورد نیاز	مرصه آموزش
۱	۰۳/۰۶/۲۷	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- آشنایی با درس (اهداف-نحوه ارزشیابی- منابع) - آشنایی با اصول یادگیری بزرگسالان و اهمیت فرآیند آموزش به بیمار	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	دانشکده پرستاری مامایی شهید بهشتی
۲	۰۳/۰۷/۰۳	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- یادگیری (تعاریف، تئوریهها، اصول، فرآیند) - انواع یادگیری، عوامل موثر در یادگیری و یاددهی	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۳	۰۳/۰۷/۱۷	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- برنامه درسی و طراحی آموزشی - سطوح یادگیری (حیطه شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی) (۱)	دکتر یعقوبی	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور اینترنت	"
۴	۰۳/۰۷/۲۴	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- سطوح یادگیری (حیطه شناختی، عاطفی و روانی - حرکتی) (۲) - طرح درس سالیانه، ترمی و روزانه	دکتر یعقوبی	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۵	۰۳/۰۸/۰۱	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- الگوهای تدریس و روش های نوین تدریس (حضور و مجازی)(۱)	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"
۶	۰۳/۰۸/۰۸	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	- الگوهای تدریس و روش های نوین تدریس (حضور و مجازی)(۲) - مجازی سازی آموزش به بیمار (Tele Nursing, application, gamification, Virtual training)	دکتر عسگری	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	وایت برد-لپ تاپ- ویدئوپروژکتور	"

"	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	فرایند ارزشیابی آموزشی (مفاهیم ، اصول، انواع آن، آزمون ها و کاربرد آنها) (۱)	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۱۵	۷
"	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	فرایند ارزشیابی آموزشی (مفاهیم ، اصول، انواع آن، آزمون ها و کاربرد آنها) (۲)	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۲۲	۸
"	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	دکتر عسگری	- نیاز سنجی آموزشی در نظام سلامت - ارزشیابی عملکرد	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۲۳	۹
"	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	سخنرانی- بحث گروهی- پرسش و پاسخ	گروه مدرسین استادمسئول: دکتر یعقوبی	کارگاه - تدوین اهداف آموزشی براساس حیطه های یادگیری - تدوین طرح درس، طرح دوره	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۲۹	
بخش اورژانس مرکز آموزشی درمانی منتخب/ مرکز مهارت‌ها ی بالینی	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	در بالین بیمار /مرکز مهارت‌های بالینی	گروه مدرسین استادمسئول: دکتر عسگری	ارائه آموزش به بیمار	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۸/۰۶	۱۰
"	وایت بورڈ-لپ تاپ- ویدئو پروژکتور	در بالین بیمار /مرکز مهارت‌های بالینی	گروه مدرسین استادمسئول: دکتر عسگری	ارائه آموزش به بیمار	۱۳:۰۰-۱۵:۰۰	۰۳/۰۹/۱۳	۱۱

○ انواع روشهای تدریس بکاررفته:

- سخنرانی برنامه ریزی شده
- کلاس وارونه
- پرسش و پاسخ
- آموزش در گروه های کوچک (SGT)
- روشهای مختلف آموزش گروهی

○ منابع اصلی درس:

1. Bastable S. (2010) *Nurse as Educator: Principles of Teaching and Learning for Nursing Practice* (Bastable, Nurse as Educator) 4th Edition. Boston: Jones & Barlette.
2. Billings, D.M, Halstead, J.A. (2018). *teaching in nursing: A guide for faculty*, saunders, Elsevire.
3. Keating S.B. (2017). *Curriculum development and evaluating in nursing* Philadelphia: Lippincott William & Wilkins.
4. Uys, L.R. & Gwele, N.S. *curriculum development in nursing. Process & innovation* (last edition). London. Routledge
6. Pollard, A and Collin, J. Maddock, M Sinco, M. *Reflective teaching* .(last edition) London . Contium.
7. James. M Copper. *Classroom Teaching*. Boston, Houghton Mifflin . .(last edition)
8. Donald. C Orlich. *Teaching Strategies; guide to better instruction*. Boston, Houghton Mifflin ..(last edition)
9. Helen. L. Vanhoozer. *The Teaching Process; Theory and practice in nursing*.. (last edition)
10. Susan. Bostable. *Nurse as Educator*. Boston, Bartlett . .(last edition)
11. Lynda Iuall. *Nursing Diagnosis*. Philadelphia, Lippincott. (last edition)
12. Alligood, MR. Tomey, AM. *Nursing theory, utilization and application*. Louis: Mosby.. (last edition)

۱۳. لشین، سی بی و پولاک، جی و رایگلورث، راهبردها و فنون طراحی آموزشی، آخرین چاپ

۱۴. رفیعی فرش، احمدزاده اصل م، شریفی م. (۱۳۸۸). نظام جامع آموزش سلامت به بیماران در جمهوری اسلامی ایران، موسسه پژوهشگران بدون مرز

۱۵. زفسکی ای جی. (۱۳۹۵). (ترجمه هاشم فرادانش). طراحی نظامهای آموزشی تصمیم گیری در برنامه درسی و طراحی برنامه درسی. تهران: سمت

○ منابع مطالعه بیشتر

- کلیه کتب و مقالات جدید مربوط به روش تدریس و برنامه آموزشی
- جلیلی مجمد، خباز مافی نژاد محبوبه، گندم کار رقیه، مرتاض هجری سارا، اصول و روش های ارزیابی فراگیران در علوم پزشکی، فرهنگستان علوم پزشکی جمهوری اسلامی ایران، تهران، ۱۳۹۶
- John Dent, Ronald Harden, Dan Hunt. *A practical Guide for medical teachers* Elsevier. Sixth Edition, 2021.

○ تکلیف درس

مهلت پاسخ دانشجویان	کار عملی
۱۴۰۳/۰۷/۲۴	فرایند آموزش به بیمار*

* هر دانشجو موظف است یکی از مددجویان را در مراکز آموزشی درمانی انتخاب کرده و نیازهای آموزشی را مشخص نماید سپس با توجه به نیازهای آموزشی برنامه ریزی و طراحی لازم برای آموزش وی انجام داده البته می تواند در این پروژه از وسایل کمک آموزشی لازم استفاده کند. در حضور اساتید و دانشجویان به مددجو آموزش داده و به سوالات اساتید و دانشجویان پاسخ داده و در نهایت ارزیابی فرایند آموزش به بیمار انجام گیرد.

○ نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول ترم ■ (ب) پایان دوره ■

سهم به درصد	نحوه ارزشیابی
٪۱۰	شرکت فعال در کلاس با مطالعات کتابخانه ای
٪۳۰	طراحی و ارائه یک جلسه دوساعته آموزش به بیمار، همراهان یا کارکنان در قالب یک کیت آموزشی
٪۶۰	شرکت در آزمون پایان ترم
٪۱۰۰	جمع

○ مقررات و انتظارات از دانشجویان:

هر دانشجو/ شرکت کننده طی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- حضور منظم در کلاس های درس
- اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- مطالعه محتوای آموزشی و آمادگی در کلاس
- ارائه به موقع تکالیف محول شده در تاریخ های مقرر
- شرکت در آزمون های طول دوره و پایان ترم